

Toelichting Verordening winkeltijden Doesburg 2012

A. Algemene toelichting op de Winkeltijdenwet

Op 1 juni 1996 is de Winkeltijdenwet tezamen met het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet in werking getreden. Deze wet stelt ruimere regels voor de openingstijden van winkels. De Winkelsluitingswet 1976 en het bijbehorende vrijstellingenbesluit zijn op dat moment ingetrokken.

De tekst van de Winkeltijdenwet en het bijbehorende Vrijstellingenbesluit zijn gepubliceerd in het Staatsblad van 28 maart 1996, onder nummer 182 en 183.

Uitgangspunten Winkeltijdenwet

De Winkeltijdenwet kent andere uitgangspunten dan de Winkelsluitingswet. Zo is gekozen voor meer keuzevrijheid van de detaillist bij de openstelling van de winkel. De detaillist krijgt meer ruimte om de openingstijden af te stemmen op behoeften van (potentiële) klanten. Daarnaast is gekozen voor ruimere bevoegdheden voor de gemeente om ook buiten de wettelijke openingstijden winkelopening toe te staan. De basisgedachte hierbij is dat daarbij aan de hand van plaatselijke omstandigheden kan worden bezien of langere openingstijden toelaatbaar zijn. Met deze uitgangspunten hangt een minder vergaande wettelijke regulering van winkeltijden samen. Deze deregulering vormt, naast de keuzevrijheid van de detaillist en de decentralisatie, het derde uitgangspunt van de wet.

In concreto komen deze uitgangspunten neer op de volgende hoofdlijnen in de Winkeltijdenwet:

1. Op maandag t/m zaterdag, de werkdagen, is openstelling van winkels toegestaan tussen 06.00 en 22.00 uur. Gemeenten mogen gedurende deze uren geen beperkingen opleggen aan de openstelling van winkels.
2. Aan het aantal openingsuren per winkel per week is geen maximum meer verbonden.
3. Gedurende de nachturen van 22.00 tot 06.00 uur is winkelopening op werkdagen niet toegestaan. Gemeenten kunnen evenwel vrijstellingen en ontheffingen van deze verplichte winkelsluiting verlenen. Op 24 december en 4 mei gaat dit nachtregime in om 19.00 uur.
4. Op zon en feestdagen is winkelopening niet toegestaan. Voor maximaal 12 zon en feestdagen per kalenderjaar kan de gemeente vrijstelling van deze verplichte sluiting verlenen. Als feestdagen worden hierbij aangemerkt nieuwjaarsdag, tweede paasdag, hemelvaartsdag, tweede pinksterdag en eerste en tweede kerstdag.

1.1 Ruimere openstellingsmogelijkheden winkels

In de Winkeltijdenwet is winkelopening toegestaan op werkdagen tussen 06.00 uur en 22.00 uur. De openstelling van winkels gedurende deze uren is ongelimiteerd. Binnen dit tijdsbestek kunnen gemeenten ook geen beperkingen aan de openstelling van winkels opleggen. Hiermee samenhangend komt de verplichting voor winkeliers te vervallen om een door de gemeente gewaarmerkte aankondigingskaart van de openingstijden bij de ingang van de winkel aan te brengen. De winkelier kan aldus binnen dit tijdsbestek geheel naar eigen inzicht de winkel openstellen.

Ook in de Winkeltijdenwet geldt als algemene regel dat op zon en feestdagen winkels gesloten zijn. Deze regel is evenals onder het regime van de Winkelsluitingswet 1976 niet van toepassing op winkeliers die een geloofsovertuiging aanhangen welke de wekelijkse rustdag op een andere dag dan de zondag houdt. Deze winkeliers dienen dan wel op hun eigen religieuze rustdag hun winkel gesloten te houden. In het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet is daarbij bovendien voorzien in vrijstellingen van de verplichte zondagsluiting voor winkels die reeds van oudsher ook op zondag geopend zijn. Uitgebreidere informatie over het vrijstellingenbesluit staat in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet.

De wet is niet alleen van toepassing op winkels, maar ook op andere vormen van detailhandel, zoals de ambulante handel.

1.2 Gemeentelijke bevoegdheden

Zoals aangegeven is in de Winkeltijdenwet gekozen voor ruimere bevoegdheden voor de gemeente om ook buiten de wettelijke tijden winkelopening toe te staan.
Deze bevoegdheden kunnen worden ingedeeld in:

1.2.1 Bevoegdheden op werkdagen

De gemeentelijke bevoegdheden op werkdagen behelzen feitelijk de mogelijkheid om ook na 22.00 uur winkelopening toe te staan (art. 7).

In de Winkeltijdenwet is ervoor gekozen om de bevoegdheid om op werkdagen buiten de wettelijke openingstijden ook openstelling van winkels toe te staan, bij de gemeente neer te leggen. Dit betekent niet alleen dat de gemeente hiertoe ruimere mogelijkheden krijgt, maar tevens dat in een winkeltijdenverordening een bepaling moet voorzien om de detailhandelsactiviteiten mogelijk te maken die na 22.00 uur op werkdagen plaatsvinden. Een voorbeeld hiervan zijn de avondwinkels.

1.2.2 Bevoegdheden op zon en feestdagen

De gemeenteraad heeft op grond van artikel 3, eerste lid de bevoegdheid om per kalenderjaar maximaal twaalf zon en feestdagen als koopzondag aan te wijzen. Deze bevoegdheid geldt per deel van de gemeente afzonderlijk en kan worden overgedragen aan het college van burgemeester en wethouders.

Feestdagen

Artikel 2, eerste lid, onder b, van de wet noemt zowel de feestdagen (nieuwjaarsdag, tweede paasdag, hemelvaartsdag en eerste en tweede kerstdag) als de dagen waarop een zogenoemd 19.00uur regime geldt (Goede Vrijdag, 4 mei en 24 december; hierna te noemen: 19uur dagen). Het begrip feestdagen is gedefinieerd in artikel 1 van het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet en in artikel 1, onder b, van de modelverordening Winkeltijden. De 19uur dagen vallen daar niet onder.

Nu in artikel 3, eerste lid, slechts gesproken wordt over zon en feestdagen, betekent dit dat deze dagen niet als 'koopzondagen' kunnen worden aangewezen indien zij op een zondag vallen. Voor Goede Vrijdag ontstaat dit probleem uiteraard niet, aangezien deze dag altijd op een vrijdag valt.

Avondwinkels

De wet voorziet in artikel 3, vierde lid, in een bevoegdheid van de gemeente om in een verordening aan een avondwinkel een ontheffing te verlenen voor opening op zon en feestdagen tussen 16.00 en 24.00 uur. Per 15.000 inwoners van de gemeente mag slechts één avondwinkel worden aangewezen. In gemeenten met minder dan 15.000 inwoners mag aan één winkel een dergelijke ontheffing worden verleend. Deze bepaling komt in plaats van de avondwinkelbepaling in de Winkelsluitingswet 1976. Evenals onder de Winkelsluitingswet 1976 dienen deze avondwinkels zich hoofdzakelijk te richten op de verkoop van eet en drinkwaren, met uitzondering van sterke drank in de zin van artikel 1 van de Drank en Horecawet. Een avondwinkel in de zin van de Winkeltijdenwet kan dus op zondagen, feestdagen en 19uur dagen geopend zijn.

In afwijking van de bepalingen in de Winkelsluitingswet 1976 mogen betrokken winkels thans op werkdagen ook gedurende de reguliere winkeltijden, dus tussen 06.00 uur en 22.00 uur, onbeperkt geopend zijn. Daarnaast kan nog vrijstelling of ontheffing worden verleend voor de uren tussen 22.00 uur en 06.00 uur.

1.2.3 Bevoegdheden voor specifieke situaties: toerisme en grensverkeer

De gemeente behoudt de bevoegdheid (artikel 3, derde lid, onder a) om bij verordening voor het plaatselijke toerisme een vrijstelling te verlenen. Deze vrijstelling kan worden verleend voor de gehele gemeente of een deel daarvan. Hierbij geldt de wettelijke voorwaarde dat de lokale aantrekkingskracht voor toeristen niet wordt bepaald door de vrijgestelde winkelopening. Deze bevoegdheid is uitgewerkt in artikel 10 van de verordening.

Evenals onder de Winkelsluitingswet 1976 heeft de gemeente de mogelijkheid om voor grensoverschrijdend verkeer een vrijstelling te verlenen aan winkels in de nabijheid van grensovergangen langs daarop aansluitende doorgaande wegen.

1.2.4 Overige bevoegdheden

Ongewijzigd zijn de bevoegdheden van het college van burgemeester en wethouders om bij plotseling opkomende bijzondere omstandigheden een vrijstelling van de verplichte winkelsluiting te verlenen. Daarnaast kan het college

op grond van een verordening op verzoek een ontheffing verlenen bij bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard en voor het uitstallen van goederen.

Alle op grond van de verordening te verlenen vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen worden verleend en kunnen aan voorschriften worden gebonden.

1.3 Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet

In het Vrijstellingenbesluit worden aan enkele vormen van detailhandel landelijke vrijstellingen verleend van de in de Winkeltijdenwet opgenomen verboden van openstelling. Hierbij worden landelijke vrijstellingen voor de gehele week en landelijke vrijstellingen voor alleen zon en feestdagen onderscheiden. Voor de bij de laatste categorie betrokken detailhandelsactiviteiten kunnen voor de werkdagen op lokaal niveau vrijstellingen en ontheffingen worden verleend.

Aan dit onderscheid ligt de keuze ten grondslag om het zwaartepunt bij de mogelijkheid voor het verlenen van vrijstellingen bij de gemeenten te leggen. Voor een beperkt aantal detailhandelsactiviteiten wordt het beschikken over een vrijstelling gedurende de gehele week evenwel van dergelijk landelijk belang geacht, dat hiervoor landelijke vrijstellingen zijn opgenomen. Het betreft de detailhandel in instellingen voor de volksgezondheid, verkeer en vervoer en de verkoop van nieuwsbladen en tijdschriften. Aangezien de bevoegdheid van gemeenten om detailhandel op zon en feestdagen toe te staan beperkt blijft tot twaalf dagen per jaar, voorziet het besluit ook in landelijke vrijstellingen voor enkele soorten detailhandel, die van oudsher op zon en feestdagen plaatsvindt. Het betreft deels winkels die gewoonlijk ook op werkdagen na 22.00 uur geopend zijn. Om de openstelling van deze winkels dan mogelijk te maken, kan in de verordening een vrijstelling of mogelijkheid voor het verlenen van een ontheffing worden opgenomen.

1.3.1 Vrijstellingen geldende op zon en feestdagen en op werkdagen

De gedurende de gehele week van kracht zijnde vrijstellingen zijn alleen van toepassing op:

- Instellingen van volksgezondheid (apotheken en winkels in en op het terrein van zieken en verpleeghuizen).

De colleges van B en W krijgen daarbij de bevoegdheid om op verzoek een ontheffing te verlenen voor verkooppunten van uitsluitend of hoofdzakelijk eet en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften, alsmede bloemen en planten, op ten hoogste 250 meter afstand van de publieksingang van een ziekenhuis of verpleeghuis. Deze ontheffing mag gelden vanaf een half uur voor de aanvang van de bezoektijden tot het einde daarvan.

- Instellingen van verkeer en vervoer (winkels in NS- stationsgebouwen, luchtvaartterreinen voor intercontinentaal verkeer, shops in benzinstations en wegre-restaurants en verkoop ten behoeve van de beroepsscheepvaart).

De colleges van B en W krijgen daarbij de bevoegdheid op verzoek een ontheffing te verlenen aan winkels gericht op reizigers, op knooppunten van openbaar vervoer en voor het verkopen van bloemen en planten op een afstand van ten hoogste 100 meter daarvan.

- Instellingen voor de verkoop van nieuwsbladen en tijdschriften.

1.3.2 Vrijstellingen geldende uitsluitend voor zon en feestdagen

Vrijstellingen voor uitsluitend de zon en feestdagen worden in dit besluit verleend voor:

- Bepaalde soorten winkels (winkels in musea; winkels waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, via een automaat, tabak en tabaksproducten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband worden verkocht; videotheken).
- Openstelling van winkels anders dan voor verkoop, zoals indien noodzakelijk voor het betreden van een restaurant of lunchroom en voor fietsenwinkels voor zover noodzakelijk voor het huren van fietsen en bromfietsen.
- Straatverkoop van eetwaren voor directe consumptie en alcoholvrije dranken.

Indien de plaatselijke omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de gemeenteraad bij verordening bepalen dat deze vrijstelling niet geldt voor de betrokken gemeente of een of meer delen daarvan.

- Verkoop van bloemen en planten gedurende de openingstijden op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang van een begraafplaats.
- Verkoop van rechtstreeks verband houdende goederen bij voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard vanaf een uur voor aanvang tot een uur na afloop.
- Verkoop van rechtstreeks verband houdende goederen in of op het terrein van sportcomplexen.
- Winkels in of op het terrein van bejaardenoorden, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften, alsmede bloemen en planten worden verkocht. Winkels in fotoartikelen, indien betreden noodzakelijk is voor het maken van portretfoto's ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie.
- Verkoop van bloemen en planten op dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.
- Verkoop van brood en gebak voor hen die zich aan de Ramadan houden tussen twee uur voor zonsondergang en zonsondergang gedurende de Ramadan.
- Verkoop van eetwaren voor directe consumptie en alcoholvrije dranken, religieuze artikelen en souvenirs, alsmede bloemen en planten, in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht.
- Verkoop van feestartikelen op zondag waarop carnaval wordt gevierd, vanaf 12.00 uur en op zon en feestdagen waarop in de gemeente een kermis wordt gehouden, gedurende de openingstijden van die kermis.

1.4 Handhaving

Evenals onder het regime van de Winkelsluitingswet 1976 blijft de controle op de naleving van de regels in eerste instantie een taak van de plaatselijk bevoegde politie in overleg met de gemeente. De Economische Controledienst (ECD) wordt daarbij ingeschakeld als er een landelijke coördinatie vereist is.

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor de omschrijving van het begrip feestdagen is aansluiting gezocht bij artikel 2 van de wet. Koninginnedag is in de wet niet meer aangemerkt als een feestdag.

Artikel 2 Beslistermijn

Dit artikel behoeft geen nader betoog.

Artikel 3 Overdracht van de ontheffing

De bepaling bindt de overdracht van de ontheffing aan de toestemming van burgemeester en wethouders. Deze tussenkomst geeft het college de gelegenheid om inzicht te krijgen in de handel en wandel van de opvolger.

Artikel 4 Intrekken of wijzigen van de ontheffing

Dit artikel behoeft geen nader betoog.

Artikel 5 Zon en feestdagenregeling

Op maximaal twaalf zon en feestdagen per jaar kan afgeweken worden van het sluitingsverbod. Burgemeester en wethouders hebben deze bevoegdheid gedelegeerd gekregen van de gemeenteraad. Voor de toepassing van het artikel kan de gemeente in afzonderlijke delen gesplitst worden.

Artikel 6 Openstelling van avondwinkels op zon en feestdagen

Het afwijkende openstellingsregime op zon en feestdagen maakt het noodzakelijk voor winkels die op werkdagen tot 22.00 uur, of met ontheffing tot latere tijdstippen geopend zijn en waar hoofdzakelijk eet en drinkwaren worden verkocht een afzonderlijke regeling in de verordening op te nemen. Met deze regeling wordt het mogelijk dat deze beperkte groep avondwinkels ook op zondagavond en de avond van een feestdag open kan zijn.

Artikel 7 Ontheffing zon en feestdagenregeling voor afzonderlijke situaties

Dit artikel steunt op artikel 4, tweede lid, Winkeltijdenwet. Artikel 4 luidt:

1. Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling van de in artikel 2 vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, Nieuwjaarsdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag en eerste of tweede Kerstdag, verlenen op grond van plotseling opkomende bijzondere omstandigheden.
2. Zij kunnen in door de gemeenteraad bij verordening aangewezen gevallen ontheffing verlenen van de in het eerste lid bedoelde verboden ten behoeve van bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard en ten behoeve van het uitstallen van goederen.
3. De vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen worden verleend. Aan de vrijstellingen en ontheffingen kunnen voorschriften worden verbonden.

Aangezien de Winkeltijdenwet in artikel 7, eerste lid een directe bevoegdheid verleent aan het college om vrijstelling te verlenen op grond van plotseling opkomende bijzondere omstandigheden hoeft deze mogelijkheid niet afzonderlijk te worden genoemd in de verordening. Wel worden hier op grond van het tweede lid van artikel 4 van de Winkeltijdenwet de gevallen aangewezen waarin ontheffing kan worden verleend ten behoeve van bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard.

Uit de bewoordingen van artikel 4, eerste lid, van de Winkeltijdenwet in relatie tot die van 3, vierde lid volgt dat deze ontheffing zowel op aanvraag als ambtshalve kan worden verleend.

Onder bijzondere omstandigheden van tijdelijke aard kunnen feestelijkheden worden verstaan. In een uitspraak van 28 oktober 2008, LJN: BG2147 (Amsterdam Noord), heeft het CBB het begrip "feestelijkheden" ingevuld. Het ging in deze zaak onder meer om de vraag of allerlei buitenlandse en nogal buitenissige feestdagen zoals de Chinese dag van het kind, de Amerikaanse "doe vriendelijk dag" en dergelijke konden worden aangemerkt als "feestelijkheden" zoals bedoeld in de Winkeltijdenverordening van het desbetreffende stadsdeel. Uit de uitspraak blijkt "...dat het moet gaan om feestelijkheden die bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard zijn. Bij het hanteren van het begrip "bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard" moet er een verband kunnen worden aangewezen met een gebeurtenis dan wel met het beleven of uiten van opvattingen of gevoelens, waaraan blijkens een breed gedragen mening van de bevolking of een bevolkingsgroep op landelijk dan wel op lokaal niveau, een feestelijke, gedenkwaardige betekenis moet worden gehecht."

In een uitspraak van 18 december 2009 bepaalde de voorzieningenrechter dat het verlenen van ontheffing om op zondag 20 december open te zijn in verband met het plaatsvinden van een feestelijkheid (de laatste zondag voor Kerstmis), niet mogelijk was. In deze mondelinge uitspraak overwoog de rechter: "Er is echter niet gebleken welke feestelijkheid op die dag plaats zal vinden en tevens niet of de genoemde feestelijke activiteiten ten tijde van het verlenen van de ontheffing reeds gepland waren. Doordat de ontheffing is verleend aan alle winkeliers in de gemeente Lisse, komt de ontheffing eigenlijk overeen met het aanwijzen van een extra algemene koopzondag. De voorzieningenrechter merkt daarbij op dat de gemeenteraad de mogelijkheid heeft om burgemeester en wethouders de bevoegdheid te geven twaalf koopzondagen aan te wijzen. De gemeenteraad heeft deze bevoegdheid echter beperkt tot zes zon- en feestdagen, van welke bevoegdheid ook gebruik is gemaakt. Door het aanwijzen van deze extra koopzondag, hebben burgemeester en wethouders in strijd met de verordening gehandeld." (LJN BK 7097, Lisse).

Artikel 8 Verbod straatverkoop van bepaalde goederen op zon en feestdagen

De vrijstelling betreft het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken.

Artikel 9 Openstelling op werkdagen tussen 22.00 en 06.00 uur

Artikel 7 van de wet geeft de mogelijkheid de openingstijden op werkdagen tussen 22.00 en 06.00 uur te reguleren. Dat kan door gebieden aan te wijzen waarin het verbod niet geldt of door vormen van detailhandel aan te wijzen waarvoor het verbod niet geldt. Ook kan in afzonderlijke gevallen ontheffing verleend worden. De modelverordening gaat ervan uit dat voor de nachtelijke openstelling de ontheffing het belangrijkste instrument is. Per geval is dan een afweging te maken of de gewenste openstelling zich verhoudt met belangen van de woon- en leefomgeving en de openbare orde. De vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen en voorschriften worden verleend. In het Vrijstellingenbesluit is voor een aantal overige vormen van detailhandel alleen de openstelling op zon- en feestdagen geregeld. De openstelling van deze vormen van detailhandel op de uren tussen 22.00 en 06.00 uur op werkdagen wordt door de verordeningsbepaling geregeld.

Artikel 10 Toerisme

Met deze toelichting bij het toerismeartikel uit de Winkeltijdenverordening geven wij gevolg aan de motiveringsplicht als bedoeld in artikel 3 lid 7 Winkeltijdenwet (Wtw). Deze motivering dient in ieder geval twee onderdelen te bevatten. In de eerste plaats moeten wij motiveren dat is voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 3, derde lid, onder a. In de tweede plaats dient de motivering van het besluit een grondig inzicht te geven in de belangenafweging die aan het besluit ten grondslag ligt (artikel 3, lid 6 Wtw).

De hierna gegeven motivering voldoet aan deze wettelijke eisen.

Toepassingsvoorwaarden

Wij hebben op grond van artikel 3 lid 3 Wtw de bevoegdheid om bij verordening als de onderhavige vrijstelling te verlenen van het verbod om winkels op zon- en feestdagen geopend te hebben. Deze bevoegdheid is aan voorwaarden gebonden. Deze voorwaarden zijn gesteld in artikel 3 lid 3 onder a van de Wtw. Er dient binnen de gemeente sprake te zijn van:

- 1) op de gemeente of een deel daarvan gericht toerisme met een substantiële omvang,
- 2) mits de aantrekkingskracht voor dat toerisme geheel of nagenoeg geheel is gelegen buiten de verkoopactiviteiten die door de vrijstelling mogelijk worden gemaakt (het toerisme dient autonoom te zijn).

De vaststelling of aan deze voorwaarden is voldaan, vergt een beoordeling van alle feiten en omstandigheden van het geval, die nauw verweven is met de specifieke situatie van de gemeente Doesburg. Wij hebben daarom een zekere beoordelingsvrijheid, die de rechter bij zijn toetsing behoort te respecteren. Wij stellen vast dat, om de hiernavolgende redenen, aan deze toepassingsvoorwaarden is voldaan.

1. Autonoom toerisme met een substantiële omvang

In Doesburg is sprake van autonoom toerisme met een substantiële omvang. In Doesburg zijn namelijk een aantal unieke toeristische trekpleisters c.q. voorzieningen aanwezig, op grond waarvan deze gemeente zich onderscheidt van andere gemeenten. Deze toeristische trekpleisters zijn:

- De Doesburgse Mosterdfabriek;
- Société Musée Lalique Pays Bas;
- Streekmuseum De Roode Tooren;
- Museum De Maurits 1940- 1945;
- Fruitmuseum/Museumtuin 't Olde Ras;
- Elvis Presley café- museum;
- Grote of Martinikerk;
- Gerestaureerde monumenten in de binnenstad;
- Podium Acanthus;
- Diverse galeries en ateliers;
- Kruidentuin;
- IJsselkade met uitzicht op de (Oude) IJssel en de Veluwezoom;
- Diverse activiteiten: Martinikerk beklimmen of abseilen, standswandeling, steptocht, vaartocht over de IJssel;
- Diverse evenementen: Doesburg Binnenste Buiten, Doesburgse Hanzefeesten, Fotografica;
- Doesburg is een "drielandpunt", gelegen op de grenzen van de Achterhoek, Veluwe en Liemers;
- Passantenhaven (en jachthaven);
- Campings in Doesburg e.o.;
- Diverse B&B adressen;
- Zwembad.

Deze trekpleisters worden onder meer genoemd op de volgende websites: vvv.nl, Doesburgdov.nl, Achterhoek.nl, Agendadoesburg.nl

a. Autonom toerisme

De historische toeristische trekpleisters maken al sinds 1885 onderdeel uit van Doesburg en trekken sindsdien in toenemende mate toeristen. Derhalve is gebleken dat deze een autonome aantrekkingskracht hebben op toeristen. Het toerisme was er al voordat de Winkeltijdenwetgeving zondagopenstelling mogelijk maakte. Pas sinds 2010 maakt Doesburg gebruik om op grond van artikel 5 van deze verordening koopzondagen aan te wijzen. Dat is ons inziens een bevestiging bij uitstek dat toeristen niet komen vanwege de openstelling winkels. De Culturele Zondag op de eerste zondag van de maand vindt al wel veel langer plaats.

b. Substantiële omvang

Uit cijfers en overige hierna te beschrijven omstandigheden blijkt dat deze trekpleisters ongeveer 200.000 bezoekers per jaar trekken tegen een inwonersaantal van 11.611 per 1-1-2012. Daarmee is sprake van meer dan 'enig' toerisme.

Van het aantal overnachtingen in hotels, campings, vakantiehuizen of andere vormen van logies is een aantal gegevens bekend. Deze gegevens zijn afgeleid uit de geraamde opbrengst in de productenraming 2012-2015:

Voor 2012 is de geraamde opbrengst van de toeristenbelasting € 141.511,=. Het tarief bedraagt € 0,86 per overnachting. Op basis van deze gegevens kan het aantal overnachtingen berekend (geschat) worden: $141.511 / 0,86 = 164.548$ overnachtingen.

Aanvullend:

2009: werkelijke opbrengst van de toeristenbelasting € 129.695,=.

Aantal overnachtingen in 2009: $€ 129.695 / 0,77 = 168.435$.

2010: werkelijke opbrengst van de toeristenbelasting € 129.979,=.

Aantal overnachtingen in 2010: $€ 129.979 / 0,79 = 164.530$.

Dit toerisme is substantieel gelet op de navolgende cijfers (afgezet tegen het inwoneraantal):

- 200.000 bezoekers/toeristen per jaar;
- 340 arbeidsplaatsen toeristische sector;
- Inkomsten welke in Doesburg gerelateerd zijn aan toerisme: toeristenbelasting in 2012 geraamd op € 141.511,=;
- Op het beheersproduct bevordering toerisme staan toeristische subsidies en stimuleringsbijdragen vermeld die in feite indirect uit de opbrengst toeristenbelasting gesubsidieerd c.q. gedekt worden. Voor 2012 wordt aan uitgaven op dit product geraamd: € 62.298,- (dit is inclusief onze eigen personeelslasten). Dit is 37,8% van de opbrengst 2012. Dus 37,8% van de opbrengst toeristenbelasting wordt in feite aangewend voor het bevorderen van het toerisme (Hanzedagen etc.).

2. Winkelopenstelling ten behoeve van het toerisme

De toeristische trekpleisters zijn gelegen in vooral het centrumgebied van Doesburg.

De openstelling van winkels is nodig ten behoeve van het bezoek van toeristen aan de toeristische trekpleisters, omdat winkelopenstelling ondersteunend is aan het toerisme in de historische binnenstad.

Nu aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 3, derde lid, onder a, Wtw is voldaan is de raad bevoegd van de bevoegdheid als bedoeld in artikel 3 lid 3 onder a gebruik te maken. In artikel 10 van deze verordening maakt de raad van deze bevoegdheid gebruik.

De winkels met een assortiment genoemd in artikel 10 mogen op de eerste zondag van de maand geopend zijn. De bedoeling is om de toerismebepaling in te zetten voor cultuur en toerisme gerelateerde winkels. In artikel 10 is invulling gegeven aan het begrip 'cultuur en toerisme gerelateerde winkels' door het assortiment van de winkel leidend te laten zijn. Onder het begrip 'cultuur en toerisme gerelateerde winkels' vallen in ieder geval geen winkels die mode verkopen, warenhuizen en supermarkten.

3. Inventarisatie van de belangen

De raad mag van de bevoegdheid van artikel 3 lid 6 WTW toepassen na afweging van de daarbij betrokken belangen. De volgende belangen zijn in de afweging betrokken:

a. Werkgelegenheid en economische bedrijvigheid in de gemeente, waaronder mede wordt begrepen het belang van winkeliers met weinig of geen personeel en van winkelpersoneel;

- b. De zondagsrust;
- c. De leefbaarheid, de veiligheid en de openbare orde in de gemeente.

4. Omschrijving van de belangen

a. Economische belangen

Doesburg heeft 110 winkels. In het centrumgebied zijn veel eenmanszaken of kleine ondernemers. Mede op verzoek van juist de kleine ondernemers hebben wij invulling gegeven aan de toerismebepaling. De reactie van de winkeliers met weinig of geen personeel is positief. In de praktijk is een aantal kleine winkeliers reeds (vooral nog zonder grondslag) geopend op de eerste zondag van de maand. Deze ondernemers genereren een belangrijk deel van hun omzet op de eerste zondag van de maand.

b. Zondagsrust

Op de eerste zondag van de maand vindt al sinds jaar en dag de Culturele Zondag plaats. Hierdoor is er al bedrijvigheid op die zondagen. De toerismebepaling is beperkt tot de eerste zondag van de maand. Er zullen slechts een aantal winkels voldoen aan voorwaarde sub c van artikel 10. Het is de verwachting dat deze winkeliers ook gebruik zullen maken van de toerismebepaling, omdat zij in de praktijk reeds geopend zijn op deze zondagen. Met inwerkingtreding van artikel 10 wordt de situatie gelegaliseerd. De zondagsrust zal dan ook met de invoering van artikel 10 niet extra verstoord worden.

c. Leefbaarheid, veiligheid en openbare orde

Op basis van de reeds opgedane ervaringen met de Culturele Zondag op de eerste zondag van de maand kan gesteld worden dat de leefbaarheid, veiligheid en openbare orde in de gemeente niet wordt aangetast. Er zijn geen incidenten etc. vanuit handhaving dan wel politie bekend waardoor openstelling op de eerste zondag van de maand niet gewenst zou zijn.

Artikel 11 In werking treden / overgangsrecht

Dit artikel behoeft geen nader betoog.

Artikel 12 Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nader betoog.